

könyveket. Előállott tehát annak a szüksége, hogy a helyi címtár alapján egy *betűrendes* címtár is készíttessék. SZERENCSI István könyvtárnok el is készítette azt 1728-ban. Címe: «*Series Librorum in Bibliotheca Ill: Coll. R. Sáros-Patakiens. contentorum, secundum ordinem alphabeti hocmodo digesta per Steph. Szerentsi p. t. ordinarium Bibliothecarium. Ao. 1728. D. 19. xbris.*». 11 ívrét, hosszában kettéhajtott levél. Vezérszóul legtöbbször a szerző neve, ritkán a könyv címének a tartalmat jelző szava szerepel, a kiadás helyének és idejének jelzése nélkül. SZERENCSI István a katalógus első lapjára a mű címe útján följegyezte a helyi jelzetet, t. i., hogy melyik mű melyik thecában van (ΘN. ΘX. stb.), de a következő lapokon már e jelzést elhagyta. A katalógus végén a következő följegyzés olvasható: «*Raptim Scripta in Ill. R. Schola S. Patakina per M.(ichaelem) P.(ÁPAI) A. O. R. CIO. IOCC. XXX. D. 4. Calendar: Aprilis.*». E följegyzés szerint tehát e betűsoros katalógust is PÁPAI (MOLNÁR) Mihály írta le. Említi e katalógust SZINYEI Gerzson is (id. m. 33. l.).

Ime ez a három sárospataki főiskolai könyvtári katalógus időrendben megelőzte a debreceni 1737/38-ban készült jegyzéket. A sárospataki könyvtár következő helyi jelzettel ellátott katalógusa időileg már összeesik a debrecenivel. Címe: «*NOMINA ac Ordo Librorum & Instru. Quæ In Bibliotheca Ill: Coll. S. Patak novo ordine disposita. H: D: Joha. Petrabai readsignavit Anno 1783. Stephano Bányai protempore bibliothecario ipsi Kalend. Febr. præsentibus ac inventantibus H: H: D: D: Step: Lebo. Joh. Sz: peteri Geor: Tallyai.*» 2 r. 11 lev. (hosszában kettéhajtván). E katalógus szerint a könyvek a magyar és héber ABC betűiről elnevezett 51 thecában voltak elhelyezve. A theca itt is polcot vagy fiókot jelent. A könyvek címe rövidítve szerepel, a kiadási hely és idő nélkül, de a kötetszám jelezve van. E katalógus készítésekor a könyvekre a főiskola nevét így írták fel: «*Liber ill. scholae Sárospatakiensis. 1738.*» Bélyegző ez időben még nem használatos.

(Sárospatak.)

HARSÁNYI ISTVÁN.

Adalék a XVI. századi hazai könyvkereskedelelemhez.

BÁTHORY Zsigmond Erdély fejedelmének levele, melynél fogva GALENUS János kassai könyvkereskedőnek engedélyt ad arra, hogy a külföldről behozott könyveit, hacsak tiltott vagy gyanús dolgokat nem tartalmaznak, a fejedelem területén mindenütt árulhassa. (1582.)

Sigismundus BATHORY de Somlyo Waiwoda Transsylvaniae, et

Siculorum Comes etc. Universis et singulis, Magnificis, Egregys nobilibus, Comitibus, Vicecomitibus, et Judlium, quorumcunque Comitatum, Capitaneis, Praefectis, Provisoribus, Castellanis arcium, et aliorum quorumlibet locorum officialibus, tricesimatoribus, theloneatoribus pontium, passuum, vadorum viarumque custodibus; nec non prudentibus circumspectis magistris civium. iudicibus, villicis, et juratis civibus, quarumcunque urbium, civitatum, oppidorum, villarum et possessionum, earumque rectoribus cunctis, etiam aliis subditis nostris, quocunque officio et praefectura fungentibus; eorumque vicesgerentibus praesentes visuris salutem et favorem. Cum providus Johannes GALENUS Bibliopola Cassoviensis certam quandam librariam supellectilem in hoc regnum nostrum invexerit, nobisque, ut eam libere divendi distrahique permitteremus supplicaverit; ideo nos propensa in viros literatos benevolentia inducti, praeterea in animo resolventes, plerosque literarum studiosos saepe numero propter codices necessarios, quos hic non invenimus magno sumptu et labore in peregrinas regiones profectionem suscipere; ut igitur in hoc regno, omnes librorum necessariorum copiam habere quaeant, id eidem Johanni GALENO clementer annuentes duximus et concedentes, ut ipse codices et omnem librariam supellectilem, per ipsum in hoc regnum nostrum invectam, *si tamen suspectis et velilis codicibus non sit referta*, ubique in ditioe nostra libere, pacifice et citra quodlibet impedimentum divendere distrahereque possit et valeat, immo annuimus et concedimus praesentium per vigorem. Quocirca vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, eundem Johannem GALENUM, ubique per terras, tenuta, dominia et officiolatus vestros libere, pacifice et citra quodlibet impedimentum dimittere et per vestros quoque dimitti facere ac eidem libros et codices suos dividentes et distrahentes plenariam et omni modam potestatis facultatem concedere modis omnibus debeatis et teneamini Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Albae Juliae, die 24 Junii, Anno Dmni 1582,

Sigismundus BATHORY de Somlyo m. p.

Eredetije pergamenten, ép pecséttel Korpona város levéltárában a limbusban. A vándor könyvvarus, úgy látszik, elvetődött Erdélyből a felvidékre és váratlanul itt halt meg, mert az 1590. évek elején özvegye és örökösivel csak a hagyatékot tárgyalja a város hatósága. BATHORY levelét nyilván mint feleslegeset hagyták ott Korponán.

ERNYEY JÓZSEF.